Nro 200.
D. 22. Sierpnia.
NIEDZIELA.
Rok 1824.

# KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
*Pobyt Zygmunta III w Czerwińsku 1593.*

## NOWOŚCI WARSZAWSKIE

Ciągle dochodzą smutne wiadomości o nadzwyczajnych szkodach wynikłych przez okropną burzę w d: 14 b. m. Również iak w *Sandomirskiem* i *Lubelskiem*, tak i w *Podlaskiem* spustoszyła pola, ogrody, lasy, a nawet wśie całkowicie.

Na ostatnich Targach *Warszawskich* płacono za Korzec Żyta złot: 5. Pszenicy zł: 10. Jęczmienia zł: 4 i grosz sre: Owsa zł: 4 gr: 3, do zł: 4 i pół. Siana fura iednokonna zł: od 9 do 13, parokonna od 16 do 20. Słomy fura od 4 i pół do 6.

Chociaż poranki są chłodne, lecz o godzinie 7mej ciepło iuż tak iest umiarkowane, że ciągle służy do używania *Wód Mineralnych sztucznych* w Ogrodzie *Dykierta*; co potrwać może do 20 *Września*. Dotąd używaiących tych wód było osób 720, niektóre iuż ukończyły przeznaczoną kuracją; w bieżącym tygodniu używa tych wód osób przeszło 300.

Sąd Kryminalny *Woiewództw Lubelskiego* i *Podlaskiego* w sprawie *Jana Ciechonia* rodem ze wsi *Zarowki* Cyrkułu *Tarnowskiego* Galicji Austrjackiej być się mieniącego, o morderstwo i kradzież obwinionego i prawnie przekonanego, lecz nateraz zbiegłego, tegoż na mocy Art: 113. 114. Nro 4. 115 Kod: Karn: Król. Polsk. na *karę śmierci* przez ucięcie głowy mieczem skazuie, i Wyrok niniejszy w Gazetach publicznych umieścić postanawia. — Dnia 19 Lipca 1824.

Nowe dzieła w Księgarni *Glücksberga*: Essai sur l'histoire générale de l'art militaire, par le colonel Carrion Nisas. 2 gr: vol. in 8, avec 14 planches. Paris 1924. fl. 42.— Archives des découvertes et des inventions nouvelles faites dans les sciences, les arts et les Manufactures, pendant l'année 1823. 1 vol. in 8. Paris, 1824. fl. 18.

Lubownicy Sceny Ojczystej, mieszkaiący w Okolicach *Kalisza* przysłali Redakcji *Kurjera Warsz:* List z oświadczeniem wdzięczności Artystom Dram: Teatru Warsz: którzy daiąc w zeszłym miesiącu kilkanaście widowisk w *Kaliszu*, przyłożyli się do spędzenia wielu wieczorów nader przyiemnie. Życzeniem iest tychże *Lubowników*, aby w czasie następnego karnawału zjechała do *Kalisza* część Artystów, a zamiast dawania często *Traiedji*, weselszemi dziełami, a ieśli można *Operami*, przyłożyła się do zabaw zapustnych. — Jnny List z *Poznania* donosi iż ostatnie widowisko dane na dochód *Ubogich*, przyniosło znaczny tymże zasiłek, wszystkie bowiem miejsca były widzami napełnione. Tego wieczora dana Komedja *Wszystkowiedz* graną była wybornie, a JP. *Koss* graiący role *Bakałarza*, wywołaniem zaszczycony został.

Nigdy tak często niewydarzało się aby w naszym Kraiu rodziło się razem po 3 Dziatek, iak tego lata. Znowu doniesiono że w *Jabłonnej* o 2 mile od *Warszawy*, Niewiasta w iednym dniu powiła 3 Dziatek, które są dotąd

zdrowe wraz z swą Matką. —

## NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

### Od Granic Tureckich.

w *Odessie* rozniosła się pogłoska która wychodzić ma z Listu pisanego z *Stambułu* dnia 19 Lipca, że flotta *Kapudana Baszy* przez *Hydryotów* i *Spezjotów* którzy na nią nagle napadli na morzu, mocno uszkodzoną została. — Listy prywatne donoszą z *Bitologji* d, 13 Lipca, że w *Laryssie* znaczna część prochu złożona w tamecznym magazynie dla wojska *Seraskiera Derwisza Baszy* wysadzoną została w powietrze, przezco wielu *Turków* utraciło życie.— Grecy będący w *Belgradzie* donoszą o nowych zwycięztwach Greków pod dowództwem *Odysseusza* w *Tesalji*, a między innemi że ieden z korpusów Tureckich został zupełnie odcięty i utraci związek z *Termopilami*, przezco zostaie między dwóma ogniami.. Zapewniaią oraz że Turcy na *Jpsarze* utracili bardzo wiele swych żołnierzy, gdyż mieszkańcy bronili się mężnie.— z *Niemiec.*

z Rozkazu Króla *Bawarskiego*, oznajmiono publicznie w prowincji nadreńskiej należącej do Królestwa *Bawarskiego* że Uczniowie Uniwersytetu poświęcaiący się *Teologji*, nigdzie indziej, iak tylko w *Erlangen* słuchać iéj mogą, gdyż ta nauka tam tylko Kandydatom Teologji wyznania *Ewangielickiego* w całéj obszerności dawaną będzie.—Już oddawna niebyło tyle cudzoziemców u wód w *Szwajcarji* iak tego roku, szczególnie w *Szynznach* i w *Baden*.—Donoszą z *Koblenc* że w okolicach tamecznych znaleziono w leśie zabitego Czeladnika Ciesielskiego, idącego na robotę do pobliskiej wioski, zbrodniarze których miało być dwóch, wzięli mu tylko bochenek chleba i trzewiki, prócz zadanych mu wielu ran, naderżneli mały palec u lewej ręki; dotąd ieszcze nie są wyśledzeni—D. 15 b:m: Król *Pruski* i wszyscy Xiążęta rodziny Królewskiej, znajdowali się w Kościele Katedralnym na Nabożeństwie, po którem udali się do Pałacu w *Szarlotenburgu*, gdzie uroczyście odbył się obrzęd zaręczyn najmłodszej Królewny Pruskiej *Ludwiki*, *Augusty*, *Wilhelminy*, *Amalji*, z Królewiczem *Niderlandzkim Fryderykiem Wilhelmem Karólem*. O godzinie 5 po południu cały Dwór składał powinszowania, poczem wszyscy znajdowali się na widowisku danem w dworskim Teatrze. Królewna ma lat 17, a Królewicz 27.—Adjutant N. Cesarza Ross: Xiąże *Dołhoruki*, przybył do *Wiednia*.— w *Makszyk* (w Państwie *Pruskiem*) Ekonom rozstawił 3ch Ludzi w polu, aby w nocy czatowali na Wilków, i każdemu przeznaczył miejsce; ieden z tych Ludzi zmienił swoie miejsce. Ekonom w nocy dostrzegłszy że cóś się rusza, rozumiał iż tam iest Wilk, strzelił i zabił owego człowieka, który umieraiąc wyznał iż sam stał się przyczyną swej śmierci gdyż mimo zakazu odmienił miejsce. — Donoszą z *Gdańska* że tam spodziewaią się znacznego pokupu na *Mąkę*, i iuż zaczęto wyporządzać składy na nią. —Pewien Krawiec w *Paryżu*, nazwiskiem *Domprots*, będąc w stosunkach z różnemi kupcami, wziął od każdego ile mógł różnych materji, pod pozorem, iż ma zlecenie dostarczenia wiele ubiorów do *Rossji*; spieniężył potem te towary i swoie ruchomości, kazał opakować niektóre droższe meble, chcąc ie wziąść z sobą z *Paryża* i poiechał do *Bawarji* swoiej ojczyzny, w towarzystwie kobiety zwanej *Lambert* którą od lat kilku za żonę uznawał, uwiozłszy z sobą znaczną summę w złocie. *Domprots* widząc iż iego paki nie przybywaią do *Bawarji*, kazał swoiej towarzyszce do *Francji* powrócić, lecz schwytano ią i pod Sąd oddano, iako spólniczkę podstępnego bankru-

ctwa. Sąd przysięgłych uznał ią winną i skazał na 5 lat ciężkiego więzienia i do robot publicznych. Nieszczęśliwa zemdlała usłyszawszy ten wyrok. *Domprots* został w *Bawarji* uwięzionym, lecz nie można było otrzymać iego wydania.

Doniesiono było, że w *Anglji* używaią *Myszy* do przędzenia, teraz nawet *Robaczków* Ludzi zapędzaią do pracy. Por: *Heberstreit* w Monachium, przez sztuczne narządzenie użył *gąsiennic* (Eisenraupe) do tkania waty. Uzyskana w taki sposób w upodobanych formach tkanina ma piękny biały kolor; iest przezroczystszą od cienkich tabliczek lodu; ma taki iak one połysk, i nieprzemaka od wody. Niedawno utkany przez te stworzenia balonik, puścił wspomniony Porucznik w górę, za pomocą zapalonego spirytusu, w sali dość obszernej, w której się porządnie urządzone warsztaty tych gąsiennic znajduią. w Tkaninach takowych mogą być cyfry i figury unsowane; tym celem robią się na tkaninach upodobane rysy spirytusem; gąsiennice omiiaią naciągnione spirytusem miejsca i w około tychże snuią arkusz waty, zawieraiący 7 stóp kwadratowych, zupełnie czysty i połyskuiący się iak kitajka, był dziełem około 500 gąsiennic, które od 5 do 26 Czerwca nad nim pracowały. — *z Paryża.*

Nowo mianowani *Ministrowie*, natychmiast po otrzymaniu Nominacji, udali się do Pałacu S. *Klu* i w obec Króla, wykonali przysięgę. Dzienniki *Paryzkie* iuż umieszczaią uwagi o nowych *Ministrach*, najwięcej odbiera pochwał *Dudowill*. — Nagłe przejście z zimna do nadzwyczajnych upałów, stało się przyczyną chorób, których doznaią szczególniej mieszkańcy południowych prowincji Francuzkich. — D. 9 m. b. Król słuchał Mszy w swych pokoiach w Pałacu S. *Klu* poczem dał posłuchanie pierwszym Urzędnikom Francji, Posłom Zagranicznym, Nuncjuszowi Stolicy Apostols:, Ministrom, Marszałkom i Władzom Wojskowym i Cywilnym. — Król *Wirtemberski* oglądał z upodobaniem i wielką uwagą Muzeum i Bibljotekę publiczną w *Marsylji*. — Wyborny Obraz *Gerarda*, wystawiaiący wjazd *Henryka IV* Króla Fran: do *Paryża*, znajduie się teraz w Galerji *Dyanny* w Paryżu, gdzie aż do przybycia Królewskiego z S. *Klu* zostanie. — Podróżni powracaiący z *Murcji* z prowincji Hisz: donoszą, że tam Rozbojnik *Jajme* (nazwany brodatym) wczasie gdy go iuż prowadzono pod szubienice, wyznał publicznie że przeszło 120 Ludzi częścią sam zabił częścią zaś w swoich oczach zamordować rozkazał, najokropniejsze morderstwo wypełnił nad młodą Kobietą, którą żywcem kazał zakopać, w tejże chwili wstrzymano exekucją, gdyż nagle przybiegła wiadomość, że brat iego *Alfonso* drugi Herszt rozbójników, grozi mieszkańcom *Murcji* ieśli brata iego powieszą, on z całą swoią siłą wkroczy w tameczną okolicę i wszystkich mieszkańców zamordować rozkaże, lecz w pare minut nadbiegł goniec z wiadomością, iż ow niebezpieczny zbrodniarz na publicznym gościncu zabity został, przeto bez obawy wykonano wyrok śmierci na bracie iego. Dotąd ieszcze całe Królestwo *Murcji* i część *Andaluzji* (w *Hiszpanji*) nie są zabezpieczone od rozbojstwa na gościńcach, przeto podróżni niemogą iechać inaczej iak pod mocną eskortą woienną za którą niemało płacić muszą. — Hiszpański Jenerał *Palafox* przybył do *Baiony* zkąd uda się do wód dla poratowania zdrowia. — w *Paryżu* czynią świetne przygotowania do uroczystości S. *Ludwika* Imienin Monarchy. — Donoszą z *Lisbony* iż tam dnia 19 Lipca o godzinie 5 rano powstała okropna trwo-

ga z przyczyny daiącego się uczuć *trzęsienia ziemi*. Tejże nocy upał panował nadzwyczajny, cała atmosfera zdawała się płonąć ogniem, uderzono na trwogę w dzwony, Lud tłoczył się do Kościołów, a inni uciekali za miasto. Przypomniano ową straszliwą chwilę w której roku 1755 połowa tej stolicy przez trzęsienie ziemi w gruzach zagrzebaną została.—w *Neapolu* z powodu urodzin Wnuka Królewskiego całe miasto przez 3 wieczory było wspaniale oświecone. Kardynał Arcy-Biskup *Neapolitański* ochrzcił nowo narodzonego Xcia. — Donoszą z *Londynu* że ta stolica iest teraz prawie bez ludną, gdyż wszyscy Panowie rozjechali się na wsie, nawet przez kilka dni nieznajdował sie w *Londynie* żaden Minister; wrócili iednak PP. *Kaning* i *Liwerpol* dla widzenia się z Pełnomocnikiem Rzeczy-pospolitej *Kalumbijskiej*, z którym odbyli długą naradę. — Bardzo bogaty Kupiec *Thorton* iak wiadomo był schwytany przez *Piratów*, dotąd znajduie się w mocy tych zbójców morskich którzy go teraz trzymaią iako więznia w *Sumatrze*, i póty go niechą uwolnić póki im do iuż znacznie wziętych kwot pieniężnych nie dostaną 320,000 złp. —

## *DONIESIENIA.*

*Summę w gotowiźnie wypożyczyć się maiącą złp:* 1500 *lub złp:* 1800, *ktoby chciał pryiąć, a zarazem zapisać Kaucją na summe złp:* 6,000 *na własnej czystej Hypotece, raczy zgłosić się w Warszawie przy ulicy Lesno pod Nro* 668 *na 2giem piętrze u W. Lembke Rachmistrza Kommissii Rządowej, w domu JP. Grosser mieszkaiącego, gdzie o bliższych warunkach tego interessu lepszą powziąść może informacją.*

*Podaie się do publicznej wiadomości, iż Aukcja na Effekta, iako to: Komodę, Szafę do Sukien, Stoliki, Lusterka, Krzesełka i t:p: w Warszawie przy ulicy Mokotowskiej Nr.* 1057 *w d.* 23 *Mca i r.b: z południa o godzinie 3ciej za gotowe pieniądze, płacąc natychmiast odbędzie się.* —

*Andrzej* Tryllerowicz *Komor:*

w Dniu 24 Sierpnia r. b. o godzinie 10tej rano przy ulicy Dziekanka w domu Nr 2668 przez publiczną licytacją więcej daiącemu, prawnie zaięte ruchomości iakoto: Kopersztychy, Stoły, Krzesła, Sofka, Szlafrok, Rądle miedziane, Fuzja, Łużko wyginane, e.t.c. sprzedane będą. A. *Topolski* Komonik Są;

JP. Rafał Cybulski Majster Szklarz, uwiadamia Szanow: Publicz: iż ma Okna Jnspektowe w każdym czasie do przedania, ktoby życzył, niech raczy teraz one nabyć, gdyż z iego zyzkiem będzie raz, że do czasu użycia onych kit zupełnie uschnięty mieć będzie, co iest rzeczą najpotrzebniejszą do trwałości, powtore że w tym czasie taniej kupić może. Szklarz ten mieszka przy ulicy Rynek Nowego Miasta pod Nr 307, gdzie przyrzeka kupuiącym za najtańszą cenę zbywać.

Dnia 23 1824 r. o godzinie 9 rano przy ulicy Wesołej Nr 2124 sprzedane zostaną Ruchomości, iako to: Komoda, Szafa, Zegar, Lustro, Stoły, Obrazy i inne za gotowe pieniądze. T. Szaniawski Kom:

Pokoiów 3 i przedpokój na 1m piętrze w rogu Rynku Starego miasta przy ulicy Krzywekoło pod N. 181, z kuchnią, spiżarnią, piwnicą i górą wspólną, tudzież szynkownia do Piwa, sklep do Wódki, mieszkanie z piwnicą i kuchnią, także dwie stancje z garderobami od Sgo Michała do naięcia; zaś dwa pokoie z meblami i przedpokój z kuchnią do S. Michała tylko na miesiące lub tygodnie, każdego czasu.

Osoba wyieżdzaiąca za dni 10 lub najpoźniej 15, do Petersburga pocztą, ofiaruie w wygodnym poieździe miejsce na iedną lub 2 osób, na wspólne umiarkowane koszta. Wiadomość w Hotelu Wileńskim Nr 33.

*NB: W wczorajszym Kurjerze na stronnicy* 487, *w Testamencie Napoleona, zamiast* 2 *miljony, być powinno* 200 *miljonów Franków.*

*Teatr.* Dziś z powodu niepewnej pogody, zamiast ogłoszonego widowiska na Wyspie, daną będzie wznowiona Opera *Janek i Stefanek*, poprzedzi Kom: *Trafiła Kosa nakamień.*